

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119206379
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119206379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne X.Á. X., S.. XX.XX.XXXX, M. Q. A. XX, XXX XX Q., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, so sídlom Na vršku 12, 811 01 Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o primerané finančné zadosťučinenie, takto

rozhodol:

- I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520121981 zo dňa 12.12.2012 v bode 2.2. v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatí poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 266,18 eura a to v pravidelných trojmesačných splátkach vo výške 88,73 eura“ je neprijateľná.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v rozsahu 100%.
- IV. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v časti primeraného finančného zadosťučinenia v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 29.3.2019 domáhala, aby súd určil, že zmluvná podmienka, uvedená v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520121981, z 12.12.2012, v bode 2.2., v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 266,18 eura a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 88,73 eura.“ je neprijateľná. Zároveň sa domáhala primeraného finančného zadosťučinenie vo výške 266,18 eura. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela dňa 12.12.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520121981, na základe ktorej jej žalovaný poskytol bezúčelový úver vo výške 650,- eur. Popri Zmluve o spotrebiteľskom úvere jej žalovaný predložil na podpis aj Zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, podľa ktorej som mala žalovanému zaplatiť odmenu vo výške 266,18 eura. Žalovanému som za domáci servis zaplatila celú ním požadovanú odmenu, vo výške 266,18 eura. Podľa žalobkyne zmluva o poskytovaní domáceho servisu, z 12.12.2012 obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v bode 2.2. Podstatou zmluvy o poskytovaní domáceho servisu je poskytnutie konzultačných a nadštandardných služieb žalovaným, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru a služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadne následky nesplácania. Tieto služby sú poskytované v mieste trvalého bydliska dlžníka, prípadne v mieste určenom

dohodou zmluvných strán. Keďže služby vyplývajúce zo Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu z 12.12.2012, poskytuje žalovaný za odplatu, koná tak v priamom rozpore s § 567 ods. 1 OZ a § 54 ods. 1 OZ. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu sa uzatvára vo viacerých prípadoch v rovnakej podobe, pričom spotrebiteľ nemá možnosť reálnym spôsobom zmeniť obsah pripraveného návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať o zmene návrhu, s možnosťou dosiahnutia úspechu. Navyše z obsahu uvedenej zmluvy nijakým spôsobom nevyplýva, že odmena za domáci servis je prednostná vo vzťahu k splátke úveru, pričom obe zmluvy, tak Zmluva o spotrebiteľskom úvere ako aj Zmluva o poskytovaní domáceho servisu, boli uzatvárané v jeden deň súčasne, t. j. dňa 12.12.2012. Domáci servis prevyšuje samotnú odplatu dohodnutú v Zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ide o neprimerané navyšovanie odplaty, resp. odmeny započítaním odmeny za poskytnutie domáceho servisu. Úver jej bol poskytnutý vo výške 650,- eur, za odplatu vo výške 247,- eur. Odmena za poskytnutie domáceho servisu predstavuje sumu 266,18 eura. Už táto skutočnosť podľa žalobkyne nasvedčuje tomu, že takto koncipovaná odmena spojená s poskytnutím jedného spotrebiteľského úveru je absolútne neprimeraná. Zmluvu o poskytnutí domáceho servisu, z 12.12.2012 musela podpísať, ak chcela úver získať, čo je zrejme aj z výšky prvých troch mesačných splátok v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, z 12.12.2012, a to vo výške 3,25 eura. Ďalších 10 mesačných splátok je vo výške 88,73 eura. Odmena za domáci servis je splatná v troch mesačných splátkach po 88,73 eura, a práve preto sú prvé tri mesačné splátky úveru znížené na zanedbateľné minimum. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu, z 12.12.2012 pre žalobkyňu nemá po materiálnej stránke žiadne výhody. Bezhotovostný spôsob splácania je zadarmo, preto požadovanie takejto odmeny vo výške 266,18 eura je v rozpore s dobrými mravmi a ide o nekalú obchodnú praktiku podľa § 7 ods. 2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z.z. (ZoS), pretože podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Pojem neprijateľná podmienka, vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základy zmluvy, ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť súd preveruje z úradnej moci (rozsudok SD EÚ C-240/98 až C-244/98). Neprijateľná podmienka upravená v spotrebiteľskej zmluve je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ). Zároveň požaduje finančné zadosťučinenie vo výške 266,18 eura, čo predstavuje sumu, ktorú žalovanému zaplatila na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, uvedenej v bode 2.2. Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, z 12.12.2012.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. bolo implementované zákonom č. 132/2013 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a ktorý nadobudol účinnosť dňa 10.6.2013. Podľa dôkazu predloženej žalobkyňou bola odmena v zmysle Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu v plnej výške uhradená dňa 5.1.2013. Od tohto momentu uvedená záväzok žalobkyne zanikol doplatením v zmysle § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda zanikol pred nadobudnutím účinnosti § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Preto nie je zrejme aká ujma mohla vzniknúť žalobkyňi počas účinnosti ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. od 10.6.2013, ktorá by akýmkoľvek spôsobom odôvodňovala priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Napokon žalobkyňa vznik žiadnej ujmy vo svojej žalobe ani netvrdí. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k určaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle zmluvy o poskytovaní domáceho servisu.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to a zistil tento skutkový stav:

4. Žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 12.12.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520121981, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 650,- eur za odplatu vo výške 247,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť dlžnú sumu v 13 mesačných splátkach a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 3,25 eura a 10 mesačných splátkach vo výške 88,73 eura.

5. Dňa 12.12.2012 žalobkyňa a žalovaný uzatvorili tiež Zmluvu o poskytovaní domáceho servisu (ďalej aj ako „Zmluva“), ktorou sa žalobkyňa zaviazala, že za poskytnutie domáceho servisu podľa odseku 1.1 zaplatí žalovanému celkovú odmenu vo výške 266,18 eura a to v 3 mesačných splátkach po 88,73 eura.

6. Podľa bodu 1.1. zmluvy, domáci servis je poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru a služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadne následky nesplácania. Podľa bodu 2.1. zmluvy sú tieto služby poskytované v mieste trvalého bydliska dlžníka, prípadne v mieste určenom dohodou zmluvných strán.

7. Podľa prehľadu platieb žalobkyňa uhradila za domáci servis sumu 266,18 eura.

8. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

9. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1,2, 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 3 ods.1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 567 ods.1 OZ, dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka.

14. Podľa § 298 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15. Podľa § 298 ods.2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu

neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Podľa § 3 ods. 3,5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Podľa § 5 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

18. Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

19. Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

20. Podľa § 8 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k

a) existencii výrobku alebo k povahe výrobku,

b) hlavným znakom výrobku, ako sú jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, príslušenstvo, servis zákazníkom po predaji výrobku a vybavovanie reklamácie, výrobný postup a dátum výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na výrobku,

c) rozsahu záväzkov predávajúceho, motívom pre obchodnú praktiku a k charakteru procesu predaja, akékoľvek vyhlásenie alebo symbol týkajúci sa priameho alebo nepriameho sponzorstva alebo schválenia predávajúceho alebo výrobku,

d) cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody,

e) potrebe servisu, náhradného dielu, výmeny alebo opravy,

e) osobe, vlastnosti a právu predávajúceho alebo jeho splnomocnenca, ako sú jeho totožnosť a majetok, kvalifikácia, postavenie, uznanie, členstvo v organizáciách alebo jeho väzby a vlastníctvo práv vyplývajúcich z priemyselného, obchodného alebo duševného vlastníctva alebo jeho ocenenia a vyznamenania, alebo

f) právu spotrebiteľa vráťane práva na výmenu dodaného výrobku alebo vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu alebo k rizikám, ktorým môže byť vystavený.

21. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než

zabezpečená pohľadávka. Nepremičujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

22. Zmluvu č. 520121981 súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyne ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmluvy, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluvy obsahujú takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

23. Žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd určil, že zmluvná podmienka, uvedená v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520121981, z 12.12.2012, v bode 2.2 a zároveň sa domáhala primeraného finančného zadošťučinenia vo výške 266,18 eura.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

25. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, uvedenú v zmluve o poskytovaní domáceho servisu, k zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.12.2012, v bode 2.2, tak zmluva o poskytovaní domáceho servisu síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom bolo v podstate preberanie a zaúčtovanie splátok. Spätosť predmetnej zmluvy je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvy o poskytnutí domáceho servisu, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Odmena za predmetnú službu bola stanovená pevnou sumou vo výške 266,18 eura, čo predstavuje 107,76% odplaty, ktorú mala žalobkyňa uhradiť zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle bodu 2.1. zmluvy mali byť služby poskytované v mieste trvalého bydliska dlžníka, prípadne v mieste určenom dohodou zmluvných strán. Podľa vyššie citovaného ustanovenia § 567 ods. 1 OZ, dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov. Ak nie je miesto plnenia takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Zo zákona teda vyplýva, že dlh sa platí, ak sa nedohodnú inak, v mieste bydliska dlžníka (spotrebiteľa). Súdny dvor v bode 68 rozsudku C-415/11 uviedol: „Ako uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, pri otázke, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle. Na základe takejto porovnávacej analýzy môže vnútroštátny súd posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Okrem toho sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok. Pokiaľ ide o otázku, za akých okolností dôjde k takejto nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“, treba konštatovať vzhľadom na šestnásté odôvodnenie a ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 74 svojich návrhov, že, vnútroštátny súd má na tento účel preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Žalobkyňa mala platiť odmenu za službu, ktorou žalovaný vyberá splátky v jej mieste bydliska (alebo inom mieste podľa dohody), vo výške 107,76% odplaty za spotrebiteľský úver, pričom z ustanovenia § 567 ods. 1 OZ jej takéto právo vyplýva bezplatne. Je teda nepochybné, že žalobkyňa by nesúhlasila s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní, pokiaľ by mala vedomosť o tom, že táto služba by mala byť zadarmo a navyše za stavu, že túto zmluvu musela uzatvoriť k zmluve o spotrebiteľskom úvere (žalovaný nepoprel tvrdenia žalobkyne o tom, že uzavretie zmluvy o domácom servise bolo podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) a teda takouto zmluvnou podmienkou dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Dojednanie odplaty zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je potrebné taktiež uviesť, že žalovaný takýmto spôsobom obchádza výpočet RPMN, pretože odmena za túto službu sa nezahŕňa do RPMN a týmto je vlastne spotrebiteľ klamaný na výške RPMN., Podľa názoru súdu odmena za túto službu mala byť v zmysle § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch

zahrnutá do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a teda aj do ročnej percentuálnej miery nákladov.

26. Súd je preto toho názoru, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytovaní domáceho servisu, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520121981, z 12.12.2012, v bode 2.2., v znení: „Klient sa zaväzuje využívať domáci servis a zaplatiť poskytovateľovi odmenu v celkovej výške 266,18 eura a to v pravidelných 3 mesačných splátkach vo výške 88,73 eur“, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľná.

27. Žalobkyňa si v konaní uplatnila aj nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Zz. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobu v tejto časti zamietol ako predčasne podanú. K tomu súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.3.2018, sp. zn. 4Co/229/2017, ktorý uviedol: „Pod uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba rozumieť konkrétne žalovateľné právo, teda nárok, ktorý vyplýva z porušenia práv na ochranu spotrebiteľov, resp. z porušenia povinností určených na ochranu spotrebiteľov dodávateľmi. Právo na primerané zadostučinenie vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon - § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. - ak sú ale splnené podmienky stanovené zákonom a týmito podmienkami sú, že po 1) spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a po 2) že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať iba vtedy, ak je o tom právoplatne rozhodnuté. Kým tieto podmienky nie sú splnené, žiadne právo, žalovateľný nárok na primerané finančné zadostučinenie nie je. Podľa názoru odvolacieho súdu z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že nárok na finančné zadostučinenie môže prípadne žalobcovi voči žalovanému vzniknúť až po právoplatnom rozhodnutí súdu o porušení práv alebo povinností žalovaného voči žalobcovi.“ Súd sa s týmto odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje. V zmysle § 226 CSP: „Právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.“

28. Aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 26.6.2018, sp. zn. 7Co/34/2018 konštatoval: „Vo veci 6C/62/2014 Okresného súdu Humenné sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 517,83 eura a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Vo vzťahu k oboj uplatneným nárokom mal žalobca v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Humenné, zo dňa 10.03.2015, č. k. 6C/62/2014-83, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, zo dňa 31.05.2016, č. k. 21Co/171/2015-122, nadobudol právoplatnosť dňa 18.07.2016. Až právoplatným ukončením konania vo veci 6C/62/2014 Okresného súdu Humenné bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Žaloba o primerané finančné zadostučinenie bola podaná dňa 06.03.2017 teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná 3 ročná premičacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.“

29. Krajský súd v Prešove vo vyššie uvedenej veci, ale aj Krajský súd v Košiciach vo veci sp. zn. 1Co/704/2015, počítal začiatok plynutia premičacej doby od právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o porušení práv alebo povinností dodávateľom. V zmysle § 101 Občianskeho zákonníka plynie premičacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, t.j. až od právoplatnosti rozhodnutia. Keďže v čase vyhlásenia rozsudku nebolo právoplatne rozhodnuté o porušení práv alebo povinností žalovaného voči žalobkyňi, súd žalobu v časti primeraného finančného zadostučinenia zamietol.

30. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe vzniesol námietku premičania vo vzťahu k určeniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Túto námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Ako vyplýva z ust. § 100 ods. 2 OZ, premičujú sa len majetkové práva, právo na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky rozhodne nemožno považovať za právo majetkové. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná zo zákona (§ 53 ods. 4 OZ v znení účinnom od 1. 4. 2004) a teda spotrebiteľ nemusí uplatňovať toto právo na súde, pretože súd je povinný o nej rozhodnúť ex offa. Tak, ako nepodlieha premičaniu určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, tak nepodlieha premičaniu ani určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Premičaniu podlieha len nárok na primerané finančné zadostučinenie, žalovaný však pri tomto nároku námietku premičania nevzniesol.

31. O trovách konania v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky úspešná v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobkyňu náhradu trov konania v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v rozsahu 100%. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

32. O trovách konania v časti primeraného finančného zadosťučinenia súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v konaní v časti primeraného finančného zadosťučinenia úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalovanému náhradu trov konania v časti primeraného finančného zadosťučinenia v rozsahu 100%. O výške trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).